

MAGYAR MINISZTERELNÖKSÉG

III. osztály.

"Z" 2695 szám. Ér. 1946. VII. 31.

A beadvány száma és kelte: .....

Előirat: .....

Utóirat: .....

Lássa:

Kiadványozás (jóváhagyás) előtt:

Kiadványozás (jóváhagyás) után:

Elküldés előtt (letisztázás és aláírás után):

Elküldés után (irattárba helyezés előtt):

Tárgy:

Flachbarth Ernő egyetemi tanár
kihallgatása a miniszterelnök úrnál.

Utasítás a kiadónak:

Utasítás az irattárnak:

..... 19.....		
Kütfő:	Tétel:	Alapszám:
Magyar Országos Levéltár		

Magyar Államlevéltár, Budapest, 1946 - 476

XIX-A-1-k-Z-2695/1946 (5d)

Egyúttal elintézett szám: .....

Kapcsolatos szám: .....

Határidő:

Kiadóba érkezett: .....

Letisztázta: .....

Egyeztettek: .....

Elküldés napja: ..... Elküldte: .....

Az iktatókönyvben kivezette: .....

Irattárba érkezett: .....

Elintézés:

Határidő: .....

A válaszirat alapjául szolgáló beadvány (átirat, felterjesztés, jelentés stb.) száma: .....

Tárgy: .....

NB !

A kihallgatásról, amelyen Flachbarth dékán úron kívül Mikó Tibor min.o.tan. is részt vett, a csatolt feljegyzés szólna be.

Tudomásul szolgál,
ad acta teendő.

Budapest, 1946. július. hó

Magyar Országos Levéltár

Kr. VII/30
VII. 24. Perich

1946. július 26.

Feljegyzés.

Tekintettel arra, hogy a székelyföldi autonómia tervezet szövegének végső simitása közben bizonyos alapvető kérdésekben a kormány álláspontjának ismeretére volt szükség és a külügyminisztériumban vezető személyiségek részéről oly megjegyzéseket hallottam, amelyekből arra következtettem, hogy a székelyföldi autonómia problémáját ott nem látják a békekonzferencián felvethetőnek, f. hó 24.-én kihallgatást kértem M.E. urtól. Mikó Tibor min.o.tan. ur kíséretében a mai napon - egy pártfői értekezlet és a minisztertanács között - jelentem meg a Miniszterelnök Ur előtt és a következőket adtam elő:

A nemzetiségi kérdésnek minden elágazásában a miniszterelnök lévén a legfőbb gazdája, a kormány álláspontjának szives közlését kérem a székelyföldi autonómia kérdésében. Előre bosszítom, hogy az általános kisebbségi szerződés tervezetét nagy gondossággal elkészítettük és ez a Miniszterelnök Ur asztalán fekszik. A székelyföldi autonómiaira vonatkozó tervezetnek végső esisselése most van folyamatban. Tekintettel arra, hogy a külügyminisztériumban nehézségekkel számolnak e kérdés felvetése esetében, kérem a kormány álláspontjának szives közlését a következő kérdésekre:

1/ Miniszterelnök Ur több beszédében állást foglalt a Székelyföld területi autonómiája mellett. Erre való tekintettel törekednünk kell-e arra, hogy a lehetőséghez képest a területi autonómia biztosítását elérjük?

2/ A területi autonómia csak a három székely vármegyére terjedjen-e ki, vagy pedig az ezzel szemértendő egyélt magyar erdélyi területekre is? Az első esetben az autonóm területen 75-80%, az utóbbi esetben csak mintegy 68% magyarság lenne.

3/ Mint hogy a Székelyföldön kívül élő magyarok és a székelyek jogi helyzete tekintetében a területi autonómia biztosítása esetében eltérés mutatkoznék, törekednünk kell-e arra, hogy a Székelyföld területi autonómiáján kívül Erdély egyéb magyarsága leg-

alább kulturális autonómiát kapjon oly módon, hogy ez utóbbi a székellyföldi területi autonómiára beépíttessék?

Miniszterelnök Ur mindenekelőtt megjegyezte, hogy a magyar békedelégáció vezetője a külügyminiszter ur lesz, ő van hivatva szondirozni Párisban a lehetőségeket és ő fogja megadni a helyszínthez képest az utasításokat. Amennyiben más országoknak miniszterelnökei kimennek a békekonzferenciára, úgy ő /a Miniszterelnök Ur/ a szükséghez képest szintén kimegy és ebben az esetben ő fogja az utasításokat megadni.

Az általános kisebbségi tervezetre vonatkozólag Miniszterelnök Ur megjegyezte, hogy Bevin a miniszterelnök Ur előtt tett ki- jelentése szerint a roosevelti elveknek a békeszerződésbe való egy- szerü felvételét tervezi. Amennyiben ettől eltérően az a kedvezőbb eshetőség állna elő, hogy magássa a békeszerződésbe vennék fel a nemzetiségi jogokra vonatkozó rendelkezéseket, úgy módunkban lesz javaslatunkat a konferencián, vagy pedig a bizottságban előterjesz- teni.

Tekintettel H.E. ur fentebbi megjegyzésére, arra kértem, hogy legálább személyes véleményét sziveskednék nyilvánítani a székellyföldi autonómiára vonatkozólag feltett kérdéseimre. A Mi- niszterelnök Ur errenézve a következőket mondotta:

Ad 1/ A székellyföldi autonómiára a Párisban megállapítandó le- hetőségekhez képest természetesen törekedni kell.

Ad 2/ Csak a helyszínen /Párisban/ lesz mód megállapítani, hogy a székellyföldi autonómia kiterjedése tekintetében meddig mehe- tünk el és alkudóság tárgyat fogja képezni, hogy az autonóm terü- let határai meddig terjedjenek. A H.E. ur erre vonatkozó megjegy- zései arra utalnak, hogy lehetőleg minál nagyobb legyen az auto- nóm terület.

Ad 3/ A lehetőségekhez képest természetesen törekedni kell arra, hogy a székellyföldi magyarok és az egyéb erdélyi magyarok kö- zötti jogkülönbséget csökkentsük.

Ha akarván a Miniszterelnök Ur idejét tovább igénybe ven- ni, megköszöntem szives tájékoztatását, mire ő megköszönte az ügy iránt tanúsított érdeklődést. -

János Kádár
Miklós Tóth